

ЕВАНГЕЛСКО ПЕРИОДИЧЕСКО СПИСАНИЕ.

ГОД. 3.

ЦАРИГРАДЪ, АВГУСТЪ 1867.

БРОЙ 8.

ВЪТРЪШНО ДОКАЗАТЕЛСТВО.

Часть втора

Можешъ още и да пригледашъ че прѣ-
подаванны-тъ отъ Исуса и Апостолы-тъ
му нравственны дѣлности, не бѣхъ та-
квытъ да привлчачтъ слушатели-
тъ. Иудей-тъ, като сѣ почитали самы се-
бе си като святѣ и избраннѣ на Всевы-
шняго народѣ, гледали сѣ като нечисти
и отхвърлени язычници-тъ, и даже мря-
зяхъ и прѣзирахъ Самаряны-тъ. Не по-
малко велемудрувахъ и Римляни-тъ за
военнѣ-тъ славѣ и за политическѣ-тъ си
силѣ; а Гърци-тъ за мудростѣ-тъ и о-
благородваніе-то си. И всички бѣхъ ре-
внующи за славѣ-тъ, величіе-то и прѣ-
всходство-то всякой на свое-то отече-
ство. На никого отъ тѣзи не бѣше уго-
дно поученіе-то: да мразятъ врагове-тъ
си, да отдавать добро вмѣсто зло, да
смиреномудрствовать и да прощаватъ,
да търпятъ гоненія, да бѣдѣтъ кротки и
къмъ всички благосклонны, и най послѣ
да гледать и да иматъ челоуѣцы-тъ отъ
всякой родѣ и отъ всякой редѣ равноче-
стны прѣдъ Евангеліе-то, дѣто нѣма Ел-
линѣ и Иудейнѣ; варваринѣ и Скытѣ; рабѣ
и свободенѣ. (Колос. 3; 11.) При това по-
неже партизанскый духъ владѣше между
Иудей-тъ, естественно трѣбаше, ако Хри-
стосъ бѣ ентусіестъ, да ся прилѣпи при

еднѣ отъ двѣ-тъ голѣмы ереси, при Фа-
рисей-тъ или при Садукеи-тъ; ако ли
бѣше лукавъ и коваренѣ народозаблуди-
тель да потърси благоволеніе-то и на
двѣ-тъ, ласкающъ кога едни-тъ кога дру-
гы-тъ, и пригождающъ на всякѣ еднѣ
партіи сѣ похуваніе-то на недостаткы-тъ
на другѣ-тъ. Но напротивъ Исусъ въ
бесѣды-тъ си къмъ всякѣ отъ партіи-
тъ излага собственны-тъ имъ недо-
статкы (Лук. 11; 42 и др. 20; 27). Това
посто-то прави и съмъ Иудей-тъ и Сама-
рияны-тъ. (Лук. 10; 33. 4; 22.) Всичко
това наистинѣ достойно е за учителъ отъ
Бога пратенѣ, а съвсѣмъ различно отъ
това което можеше да ся надѣе нѣкой
отъ просты само челоуѣчески учители.

И пакъ; ако смыслишь израженіе-то
на исторически-тъ кийгы отъ Новый За-
вѣтъ, (четыри-тъ Евангелія и Дѣянїя-
та), ше съгледашъ че нито чудеса-та,
нито страданїя-та Христовы и на Апо-
столы-тъ ся излагать велехвално, и не
ся описвать краснорѣчиво, както есте-
ственно бы направилы тѣзи които силно
желають да приведѣтъ читателя въ ум-
пленіе. Никакво стараніе не става за да
разбуди недоумѣніе, зачуваніе или съ-
жаленіе или негодованіе. Въ кѣсо да ка-
жемъ, нѣма нищо което бы сръщнѣли
въ писатели, които ся занимавать да съ-
ставять нѣкоѣжъ чудовищнѣ повѣсть за да

подбуждають чувства-та и фантазію-тъ на челоуѣцы-тъ. Чудоуѣянія-та и геройско-то Христово твърдодушіе всичко ся повѣствува на кратко, тихо и сухо, почти съ безразличенъ въздухъ, като да съ отъ тѣхъ работы конто всякой день ставать. и съ всеизвѣстны на читатели-тъ. А това наистинѣ е едно силно доказателство че читатели-тъ, къмъ конто ся отправяхъ евангелія-та, — първи-тъ Христіани, — бѣхъ дѣйствително (както тѣзи книги ни даватъ да разберемъ) запознаты съ тѣзи работы; въ късо да кажемъ, че гоненія-та и знаменія-та на апостолы-тъ бѣхъ въ онѣзи врѣмена и мѣста общы и на всички извѣстны.

Трѣба още и да забѣлѣжишь съ колко искренѣ простота описувать писатели-тъ на Новый-тъ Завѣтъ слабости-тъ и недостаткы-тъ на ученицы-тъ, безъ исключеніе ни на по знамениты-тъ отъ Апостолы-тъ. Медленность-та на сърдце-то имъ (сирѣчь умственна-та имъ хлабина или тѣпоуміе) маловѣріе-то имъ въ Господа тѣхнаго, свѣтско-то славолубіе. и ревнованіе-то помежду имъ. поменувань ся не посвѣнявано и толкозь свободно, колкото недостаткы-тъ на неприятели-тъ имъ.

Това, както и нѣкои още отъ други-тъ що поменяхмы, щѣше да е твърдѣ достозабѣлѣжително, ако да ся намѣрваше въ *една* каква да е книга; но става много повече такова, когато примыслимъ че отъ истый характеръ съ проникнаты всички-тъ двадесеть и семь книги на Новый Завѣтъ, — книги разны по видѣ, отъ разны эпохы и отъ осмь разны писатели. Безопасно можеше поиска отъ когото и да е невѣрника да ти покаже истото, или половинѣ-тъ число на писатели за нѣкоіѣ партіи или системѣ, штоо всички безъ никое исключеніе, да съ списали съсъ истѣ-тъ честнѣ простотѣ, и безъ никакво домогваніе да оправдайтъ, или да възвышатъ и да покажътъ себе си нѣщо.

По това и по много други и Христіанска-та религія и Христіанскы-тъ писанія съ съвсѣмъ неподобны съ каквото бы было, ако да е произлѣзло отъ простѣ челоуѣкъ. Защото не бѣше възможно прѣлѣстници да пишътъ съ таквѣзи простотѣ, искренность и бесхудожественность, а ентузіасты не бѣ възможно да пока-

жътъ толкозь тишинѣ, цѣломудріе и мудрость. Но пакъ, ако бѣше Христіанство-то челоуѣческо измышленіе, тѣзи челоуѣци трѣбаше да съ най съвършени-тъ и най лукави-тъ прѣлѣстници, или най изумѣли-тъ и най буйственны-тъ ентузіасты.

МАЙКА И НЕПОКОРЛИВЪ СЫНЪ.

Една вдовица, която имаше сынъ на-име Георгія, живѣше въ една колѣбкѣ мѣжду планины-тъ.

Георгій бѣше десетогодишно, и не толко лошо момче, но пакъ бѣше невнимательно, и малко нѣщо небрѣжливо. а майкѣ си.

Въ единъ зименъ день, той ся забави похѣтъ-тъ и стигнѣ у дома си въ тъмно. Майка му бѣ съвршила всичкѣ-тъ му работѣ. Той си повечеря, легнѣ си край огня-тъ и заспа. Тя (майка) му посла една мекѣ кожа, и тури подъ главѣ-тъ му една възглавницѣ, и прѣди той да ся събуди, тя приврѣшваше единъ чифтъ рѣкавицы, конто скрyтомъ плетеше за него. Когато той ся събуди, тя отъ силно-то желаніе, да разбуди въ него благодарность, показа му гы. Но той все глѣдаше да намѣри нѣкой кусуръ въ тѣхъ. Малко слѣлъ каго той бѣ ся качилъ на одрѣтъ си да спи, влѣзе при тѣхъ единъ пѣтникъ за да попыта за пѣтъ-тъ, но като му привесе тя одна паницѣ мѣко и хлѣбъ, за да го погости, той пріи, и сепиѣ ѣ попыта: “Нѣма ли нѣщо въ което могъ да ви помогнѣ?”

Ты ся видишь да си смущена и скрѣбна. Азъ съмъ ималъ нѣколко искушенія въ свѣтъ-тъ, и съмъ срѣщалъ много смущенія.”

Насърдена отъ твѣ неговы думы ты му каза, що бѣ смутило умъ-тъ ѣ, когато той дойде, и тогава, като той ѣ показва пріятелство и съчувствіе, ты му отвори съвършенно сърдце-то си. Ты му каза, колко врѣмя бѣше ся трудила да усвои любовь-тъ на Георгія, но все напраздно. И подробно му расказа трудове-тъ си, и какъ съсвѣмъ не бѣ сполучила.

“Азъ быхъ дала цѣлуй-тъ си имотъ само той да мя обыча. — по той не брѣжи за мене. “Сега, що могъ да сторѣжъ?” “Да не е той лѣнивъ и непокорливъ;” попыта гость-тъ.

Не, азъ не мыслихъ че той е обыкно-

венно е такъвъ. Повече, той свършва толкозъ добръ работъ-тя си, колкото може да ся очаква отъ такъво едно момче. Той ми много помага, — но азъ не гледамъ много на това. Той не ся види да върши това отъ почетъ къмъ мене. Ако бы ми той донесълъ само едно цѣвтице отъ горъ-тъ съсь мысль, че то ще ми е приятно, то азъ щѣхъ да обичамъ това малко цѣвтенце повече отъ всичкъ-тъ работъ, кой-то той върши сега отъ сутринъ до вечеръ.

“Разбирамъ,” рече пѣтникъ-тъ, “ты искашъ сърдце-то му, а не само студено-то му въкашно послушаніе.”

“Да, господине,” рече тя, “точно това е.”

Пѣтникъ-тъ ся спрѣ за едикъ минутъ вгледалъ ся въ огнь-тъ, и ся виждаше заглаб енъ въ размышленія. А сетѣ ѣ каза :

Когато му подарявашъ нѣкои подаркы, илиму правишь малкы нѣкои добрины, той какъ ги приима? Тогава види ли ся да е благодаренъ ?

“Не, господине, азъ не мыслихъ да е благодаренъ.

Той въобще, добръ обича подаркы-тъ, радува ся да ги приима и употрѣбва; но пакъ азъ не видѣхъ да му сѣ тѣ по приятны, защото дохождатъ отъ мене.”

“Той зима подаркы-тъ само съ любовь, но нѣма никаквы благодарны чувства къмъ оногозъ, що му ги подарява.”

“Да, господине; и нѣкога той мърпе и ся оплаква когато съсь сторила азъ за него най добро-то което можехъ.”

Пѣтникъ-тъ пакъ ся спрѣ въ мълчаніе нѣколко минути, и ся видѣше заглабенъ въ размышленія; Тогава ся обрѣнъ къмъ женъ-тъ и рече :

“Ты мя пыташь какво да правишь, и азъ не могъ ти каза добръ, ако не ты попытамъ едно, двѣ питання само за тебе, за които можаше да не ми е прилично да ты пытамъ въ друго врѣме, ако ли не обичашъ да отговоришь, не ся утѣснявай.

Имашъ ли обичай да ся молишь Богу заранъ и вечеръ?”

Майка-та тогазъ погледнѣ прѣдъ себе си. Тя гледаше срамливо, поклати главъ-тъ си, и слабо отговори —

“Не, Господине.”

“Четешъ ли много Библиѣ-тъ?”

“Не, Господине,” каза тя боязливо, “пѣнѣ имамъ едикъ, но тя е вече скъсана.”

“И никога ли не четешъ Библиѣ-тъ, и не ся молишь тайно Богу?”

“Когато бѣхъ малка, азъ ся моляхъ и четяхъ, но отъ нѣколко години на самъ не съсь правила тѣй.”

“То сега нѣма ли никакво съобщеніе, между Бога и душъ-тъ ти?”

Тя наведе главъ-тъ си и нищо не отговори.

“Никакво благодареніе за неговы-тъ милости — никаква любовь или съчувствіе поврѣнато за неговъ-тъ добринъ — никакво желаніе да направишь нѣщо за да му угодишь?”

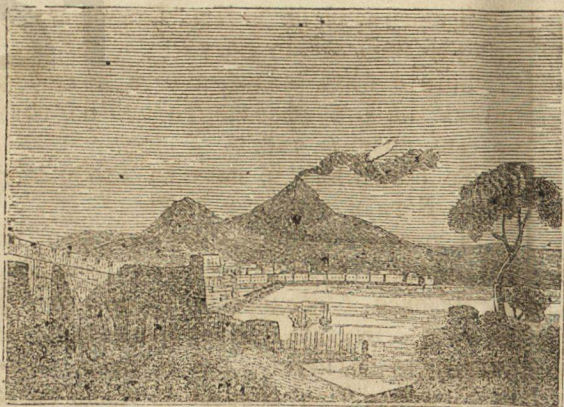
Человѣкъ-тъ ся спираше на всяко пытаніе, а жена-та не отговаряше нищо, но видѣ-тъ на лице-то ѣ показа, че чувствата ѣ не бѣхъ огорчены отъ тѣзи въпросы; но че подбудена-та ѣ съвѣсть ѣ обличаваше.

“Може бы” рече пѣтникъ-тъ, “азъ да струвамъ зло, катю вы притѣснявамъ съ тыя въпросы. Азъ усѣщамъ че слѣдъ добринъ-тъ, що си ми показала, съсь длъженъ да бѣдъ вѣжливъ и пріятенъ. Но истина-та е че чадю-то ти ся обхожда къмъ тебе, както ты къмъ Небесный-тъ си Отецъ.

Все що си направила ты за да придобьешъ любовь-тъ на чадю-то си, Богъ е направилъ за да придобье твоѣ-тъ любовь; и отричанія-та на сына ти отъ твоѣ-тъ любовь сѣ точно подобны съ твои-тъ отричанія отъ любовь-тъ Божіѣ. Нѣй, въ извършваніе-то на длъжности-тъ си, смы только старателны, колкото и другы-тъ челювѣцы, но неправимъ нищо за да угодимъ на Бога.

Нѣй обращамы студены погледы и думы къмъ Него. Приимамы неговы-тъ дарбы съсь самолюбивъ благодарность, но съ никаквы чувства отъ благодарственнѣ любовь къмъ оногозъ що ни ги дава; а пакъ нѣкога както и Георгій, явно мърмемъ и ся оплакваемы, когато Богъ е сторилъ най добро-то колкото е възможно за насъ. Сега, не си ли была ты таквази? Ако е тѣй, ты жьнешъ опова що си посѣяла. Георгій е неблагоприятно и непослушно момче, сѣщо както своѣ-тъ си майкѣ.

Законъ правъ ако щешъ да наредишь ты трѣбва пѣй на прѣдъ да го държишь.

ВЕЗУВІЙ.

Везувій е една отъ огнедишны-тъ планины въ Европѣ, лежи въ Италиѣ не далечъ отъ Неаполь. Първо-то извѣстно намъ изрыгваніе на Везувій ся е случило на 23 Августа 79 год. слѣдъ Хр. и то е описано въ едно отъ краснорѣчивы-тъ писма на Плинія младаго. Плиніг живѣялъ тогазы съ вуйкѣ си въ крайморскый градъ Мизенѣ. Най напърѣдъ, съгледали тѣ че на небе-то ся простиралъ единъ облакъ чудноватъ по голѣминѣ-тѣ и по начертаніе-то си; по поради далечинѣ-тѣ не могли да познайтѣ че този облакъ ся възвышавалъ надъ Везувія. Той приличалъ на единъ голѣмъ боръ, който ималъ върхъ-тъ си и клонове-тъ си. Виждалъ ся по нѣкога бѣлъ, по нѣкога чернъ, по нѣкога пакъ разношаренъ, споредъ непостоянный-тъ степенъ на сгъстеніе-то му отъ дребны-тъ камъчета и пепель-тъ.

Землетресеніе-то което отъ нѣколко дни на самъ клатяло тѣзи страны отъ минутѣ на минутѣ ставало по силно, и принудило жители-тъ на градъ-тъ да излѣзѣтъ на поле-то.

“Като излѣзохмы на вѣнъ отъ градъ-тъ,” казува Плиніи, “спрѣхмы ся. Нови чудовища, нови ужаси! Отъ единъ странъ краеморіе-то непрѣстанио ся разширочаваше, и множество рыбы на сухо скачаха по него. Брѣгъ-тъ често отблъсваше да лечь бурно-то море, което нападале самѣ на себе си. Отъ другъ странъ отъ край-тъ на горизонтъ-тъ идѣше на кадѣ насъ единъ чернъ облакъ, пълненъ съ мраченъ огнь, изрыгванъ непрѣстанио, и който стрѣляше широки молніи

“Тутакси облакъ-тъ пада отъ небе-то надъ море-то и го покрыва съвсѣмъ; за-

сѣбя отнасъ островъ-тъ Капреіѣ, и крапще-то Мизенѣ. Бѣгай любезный сыне, избави себе си, извыка майка ми, избави себе си, това си длѣженъ и това можешъ, поспеже си младъ; по азъ която съмъ снажна и стара, умирамъ съ благодареніе, стига да не станѣ причина на смъртъ-тъ ти. — Мале, съ тебе наедно е избавленіе-то — и улавямъ майкѣ си за рѣкѣ, та ѣжъ повождамъ — о сылко, думаше плачущи, забавямъ тя.

“Черный пепель наченъ вече да вали обрщамъ ся да погледнѣ; — дымъ гжестъ, като потокъ наводняющъ земѣ-тъ, хлусе къмъ насъ. Мале, да ся отбѣемъ отъ голѣмый пѣтъ. да ны не стѣпче множество-то въ тѣмниѣ-тъ, която ны е притиснѣла. Едвамъ ся поотстранихмы отъ голѣмый пѣтъ, и разсла ся ноцъ, по мрачна отъ ноци-тъ. Тогазы ся чуяше само жены да рыдайтѣ, дѣца да плачѣтъ, мъжѣ да выкатѣ, и въ срѣдъ това мелеканіе и скърбно оханіе разбираше ся това само, — *Tate! Mamo! Сылко! О ты, сжпруга-та ми!* — Само по гласъ-тъ ся познавахѣ едни други. Тозь ся окаюваше, онзи оплакваше честь-тъ на домашны-тъ си; — едни призовавахъ богове-тъ, а други не вѣрувахъ че гы има; мнозина призовавахъ противу смъртъ-тъ пакъ смъртъ. Говоряхъ че сжъ вече погребени съ останѣмый свѣтъ въ най послѣднѣ-тъ и цѣлѣ ноцъ, въ вѣчнѣ-тъ ноцъ. — И при това, каквы гибелны прикаскы! каквы мечтателни страхове! Ужасъ-тъ увеличаваше всичко, и всичко вѣруваше.

“Тамо, едно сеѣтканіе пронизва тѣмнины-тъ; — то бѣше отъ приближающій пожаръ; — по ето спира ся, угасва; ноцъ-та ся удвоива и съ ноцъ-тъ дѣждѣтъ отъ пепель и камъніе. Принудени бѣхмы всякѣ минутѣ да ставамы за да отръсвамы дрехы-тъ си. Да кажъ ли? Въ срѣдъ тѣзи ужаснѣ сѣбнѣ, нити едно поохваніе не излѣзе изъ уста-та ми. Въ приближеніе-то на смъртъ-тъ утѣшавашъ ся съ идеѣ-тъ, *всичко умира!*

“Най послѣ, този гжестъ и чернъ дымъ малко по малко зѣ дя ся разрежда парѣ. Дель-тъ настава, и слънце-то показва, но помрачало и блѣдо, какъ обькновенно го виждамы при помрачѣта. Каква гледка ся прѣдстави тогазы

сумнителни-тъ и смущени-тъ ни очи! Всичка-та земя ся заровила въ пепель, каквото зимно врѣме въ сѣгъ. Пѣтъ-тъ не личеше; търсятъ Мизенъ; намѣрватъ ѱ; — вращатъ ся; завладѣватъ ѱ втори-чно; — защото бѣхъ ѱ нѣкакъ напу-снѣли”

Така разказва Плиній за себе си кой-то былъ отъ далечъ само свидѣтель на то-ва ужасно изрыгваніе, по Вуйка му Пли-ній старій, който ся наелъ на корабъ по море-то да отплува къмъ Везувій за да испита по отблизу това явленіе станѣлъ жертва на любопытство-то си въ околно-сти-тъ на Ставиѣ, дѣто былъ отишелъ и дѣто пепель-тъ и камъни-тъ отъ изрыг-ваніе-то были пѣ много, по гѣсти и по е-дри, и дѣто задухъ-тъ былъ смъртоносенъ.

Лава-та, или растопени-тъ вещества които изрыгалъ Везувій въ това изрыганіе натиснѣла освѣнъ много села още и два голѣмы града Помпеѣ и Хераклеѣ, кои-то въ начало-то на 18-й вѣкъ начнѣхъ да ги раскопаватъ и намѣрихъ натиснѣты-тъ вѣтрѣ жители наедно съ къщя-та, о-биталища-та, облѣкла-та и покѣщини-тъ имъ чудно упазены и както сѣ были тогазъ когато ги стигнѣла тая злочестина. Слѣдъ това първо изрыгваніе слѣдували сѣ да ставатъ и до днесъ много други отъ които най ужасно-то е было на 1631, въ което до 4,000 человекъ загибѣли и цѣлы села запустѣлы и станѣлы нена-селяемы отъ лавъ-тъ. Тѣй и на 1794, пакъ станѣла и натиснѣла единъ градъ *Torre del Greco*; най послѣдне-то е было на 1822 въ което изрыгваніе като стопилъ и съспалъ конусъ-тъ си снижилъ го нѣщо до 400 лакти.

РЕЛИГИЯ-ТА Е ПО ВАЖНА ОТЪ УЧЕНИЕ-ТО.

Любовь-та къмъ учение-то, макаръ и да е достойнъ за похвалъ, но не трѣ-бва никога да излѣзва извънъ мѣркъ-тъ. Тѣй сѣщо не трѣбва да ся допуца да стане причина за поврѣжданіе-то на здравіе-то, нито за спѣнкъ на добро-дѣтель-тъ. Защото, какво може да тя

„когато не си ся научилъ да бѣдешъ, „чочестивъ, честенъ, умѣренъ и лю- „рѣшъ.

„махъ, напримѣръ. Ако состояніе-то на

родители-тъ е было тъквозъ, щото да можѣхъ да ти дадѣтъ едно по високо обра- зованіе, не щѣше ли да е срамота, ако ты ся покажеше противенъ на надежды-тъ имъ, чрѣзъ лѣность-тъ си и немаре-ние-то си? Но още: тѣзи похвалы, които ся отдаватъ на учены-тъ, не трѣбва да тя убѣждаватъ че нѣма друго по изящно дарованіе отъ учение-то, защото благоче-стіе то е по изящно, както и въздържа-ніе-то и всяка добродѣтель която укра-шава едного Христіанина.

Ако да нѣмаше будущность, и ако бы ся свършвало всичко съсъ животъ-тъ, то-газъ ты можаше да изберешъ безъ разликѣ едно отъ тѣзи двѣ-тъ, или добродѣтель-тъ или порокъ-тъ; и ако бы за злѣ честь прѣдпочтелъ ты нечестіе-то, не-правдѣ-тъ и крайность-тъ, повече отъ страхъ-тъ Божій, отъ честность-та и въздържаніе-то, то щѣше да е найсти-нѣ зло, по понеже ще ся свѣрши наедно съ животъ-тъ ти, то можаше да има нѣ-и виненіе тая ти глупава постѣпка.

Но не е тѣй работа-та, край-тъ на този смъртенъ животъ е начало на другъ единъ който ще е бескраинъ и ты ще захванишь другъ единъ вѣченъ жи-вотъ въ другъ свѣтъ. Но размыслялъ ли си нѣкога серіозно, до колко ще ся продължава тозъ бѣдѣщій животъ? Да, и ще ми отгоришь — вѣчно. И наистинѣ тѣй е, но разумѣли си важность-тъ на тѣзи рѣчь — *вѣчно*? Наистинѣ тя е една кратка рѣчь, която ся изговаря лесно и скоро но, и най голѣмый умъ не може напълно да обеке значеніе-то ѱ.

Сравни ѱ съ хылядъ или съ десетъ хы-ляды, или съ милионы години, и даже най дългый-тъ періодъ отъ години кой-го бы можилъ ты да си въобразишь, ще бѣде толкозъ ничтоженъ, щото не ще може да прѣдстави ни най малкѣ часть отъ неѣ. Една бучка прѣсть е часть отъ земѣ-тъ, единъ капка вода е часть отъ океана; но най голѣмо-то число отъ години не може да бѣде часть отъ вѣч-ность-тъ. Туй заблѣдѣваніе е за чудо само по себе си, по то става неиска-зочно интересно, когато узнаешъ че ни-що не е толкози вѣрно колкото това, че тази вѣчность ще е мѣрка-та на про-дълженіе-то на бѣдѣщій-тъ животъ!

Кога е тѣй! Какъ бы искалъ ты да прѣминешъ подъ безкраенъ животъ?

Безъ сумнѣніе, ты ще речешъ — честно. Господь е много добръ къмъ тебе, той е промыслилъ срѣдства за да бѣдешъ честитъ на онзи свѣтъ, и да имашъ блаженство таквозь, каквото не можешъ никакъ да си въобразишъ на тозь свѣтъ: но туй блаженство не ще да бѣде твое до когато не минешъ прѣзь опытваніе-то. И трѣбва пакъ да знаешъ че слѣдствіе-то на туй опытваніе може да е или блаженство или окаянство, окаянство таквози каквото не може да ся искаже ни по степень-тж си ни по траяніе-то си.

Епископъ Уотсонъ.

Единъ евангелскій проповѣдникъ пише отъ Кыпжъ: “Кыне-ли-тѣ сж твърдѣ подкупителни. Почти всяко нѣщо правятъ благосклонно за пары, и мъчно могатъ да разумѣютъ че другъ нѣкой може да избере кое да е поведеніе безъ мыслѣ-тж на ползж. Мнозина отъ тѣхъ вѣруватъ че ный плащамы на челоуѣцы-тѣ или давамы мѣдъ за да станжтъ христіани, да приимжтъ крещеніе и да исповѣдаютъ ученіе-то Христово. Прѣди малко единъ отъ новопросвѣщены-тѣ имаше съ одного отъ съсѣды-тѣ си слѣдуѣщій-тѣ разговоръ.

С. Колко ти дадохж тѣзи иностранни за да приемешъ вѣрж-тж имъ? Двадесетъ талеры ли?

Н. Повече.

С. Хылада ли?

Н. Още повече.

С. Е, колко?

Н. Повече отъ всичкж тѣзи планиж ако бѣше тя все злато и сребро.

“Въ име-то на Буда,” казуваше ужасный-тѣ съсѣдъ, “какво ти дадохж?”

“Тѣзи безцѣннж книгж,” отговори Христіанинъ-тѣ, като показуваше Библиѣж-тж, “която ми казува за Бога, за Христа, за спасеніе и за вѣченъ животъ на небе-то.”

Платонъ бѣше поканилъ на обѣдъ нѣколко отъ пріатели-тѣ си и въ обѣднж-тж стаѣ имаше единъ одръ посланъ хубаво и роскошно. Дожажда Диогенъ, и възлѣзва на този одръ, и като тѣпчеше по послано-то, думаше: “тѣпчж платоновж-тѣ гордость.” “Тѣй е,” отговорилъ Платонъ насмѣянь, “но съ по голѣмж гордость.”

—0—

ПИСМА ЗА МАЙКЫ.

ПИСМО 19.

Перво обработваніе на умственны-тъ силы на дѣте-то.

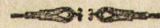
Възлюбленная ми сестро!

Въ пѣдра-та на домородство-то ни имамы по добры срѣдства да обработвамы умственны-тъ силы на дѣца-та си съ простый-тѣ и привлекателный начинъ, който почти всякога възбужда желаніе-то къмъ знаніе, и любовь-тж къмъ ученіе. Родители който отъ правж-тж си за възпитаніе-то идежж чувствовать че тя ся не състои просто само въ уроцы, който зематъ въ училища-та, но повече въ обработваніе-то на умъ-тѣ, чрѣзь което могатъ да зематъ поученіе отъ всякой прѣдметъ, длжни сж да ся стараѣтъ отъ младый-тѣ възрастъ на чада-та си да помагалъ за развитіе-то на умственны-тѣ имъ силы. Има много родители на който житейскы-тѣ имъ обстоятелства не имъ допрощаватъ ниго една мивутж никакъ да ся прѣдаджтъ въ поученіе на чада-та си, но тѣ нека помыслятъ колко полезны знанія можахж да имъ прѣподаджтъ още и когато ся занимаватъ да си вършатъ работы-тѣ дома си. И тѣй не щѣхмы да гледамы толкозь развращеніе въ челоуѣчество то и толкозь немареніе за общественны-тѣ правдини и за длжности-тѣ имъ къмъ Бога и къмъ челоуѣцы-тѣ. Но много родители и найвече много майкы за това нѣматъ врѣме да даватъ за обработваніе-то на умъ-тѣ на чада-та си, защото за злж честь прахосватъ го въ суетны забаванія, въ неприятны може бы и врѣдителны разговоры, и въ това дѣто да ся занимаватъ за да ся посочатъ въ дрехы-тѣ и въ домашны покжщнины. Но въ твое-то сърце, допроси ми да тя попытамъ, любезна Еленке, суетны-тѣ посочванія и сласти-тѣ иматъ ли по голѣмж силж отъ колкото добро-то на чада-та ти? Нѣмамъ сумнѣніе че ще ми отговорите тутакси. “Не,” и знаѣж даже че диришь отъ всякж странж благоврѣміе за да изпълнишь добръ разны-тѣ длжности, за който всяка майка има да даде отговоръ. И тѣй, любезна сестро, ако желашъ искрено да обработишь умъ-тѣ на чада-та си, трѣбва въ сжщо-то врѣме да желашъ прѣди всичко да обработишь.

и твой—тъ, тъй щото да ставашь всякога по кадърна да ръководишь лесно и съ благодареніе умъ—тъ имъ, и да прилежавашь като пчела да събирашь и туряшь на едно мѣсто, цвѣтосъбранія на всякой день, отъ прочитаніе отъ прѣгледваніе и отъ опытъ, така щото да имашь нѣкакъ като влагалище съсъ знанія, отъ което да черпешь когато е нужда за потрѣбж—тъ на тѣзи които растжтъ подь твоѣж гръжж. Да имашь, драга моя, като най главно твое дѣло, да събирашь и скѣтвашь въ умъ—тъ си полезны и потрѣбны знанія, до колкото ти го допращавать обстоятелства—та, но постарай ся да усвоишь и склонность къмь серіозны размышленія и заниманія; а още да съединявашь простотж—тъ съ търпѣніе—то, когато прѣподавашь идентѣ си въ умъ—тъ на други—тъ. И тѣзи свойства на умъ—тъ, ако ты и да не си была честита да земешь едно съвършено образование въ дѣтинскій си възрастъ, доста сж да тя усилятъ за да прѣдпріемешь и да испълнишь добръ мъчно—то но пріятно—то дѣло, дѣто сама да ся гръжишь за възпитаніе—то на чада—та си.

Но можешь да мя по пыташь, отъ дѣтрѣбва да започиж развитіе—то на умственны—тъ силы на чедо—то си? първо ся старай да го пріучишь да говори, да произнася и да изговаря всякъ рѣчь колкото е възможно чисто и да отбѣгва ижеменно отъ всячки—тъ младенчески изричанія. Говори съсъ чедо—то си колко е възможно тъй както говоришь и съ голѣмы—тъ, и вмѣсто да искашь да подражавашь и ты дѣтинско—то говореніе, или съ изоставаніе на нѣкои буквы отъ думы—тъ, или съ непълно и прѣиначено произношеніе, или съ употребеніе на умалителны и прѣправены думы, старай ся по добръ споредь силы—тъ на чедо—то си да употребявашь просты идеи. Разумѣва ся, много и по прѣдпочтительно е да научи дѣте—то ти изведишь рѣчи—тъ “вода, хлѣбъ” а не, “гютю, папо” и др. И по този начинъ найвече ся приготвя по лесно даразбира и по дългы разговоры, и да го привличать тѣ. И като на учишь така малкъ—тъ си дѣщериж на правы—тъ имена на нѣща—та, втора—та ти стѣпка нека е да иж научишь да сравнява нѣща—та или прѣдметы—тъ по голѣминж, образъ, шаръ, тежинж, употребеніе и др. и като ся научи на общы—тъ

работы, както дрехы—тъ постилкы—тъ по къщницж—тъ, управий вниманіе—то и на прѣкрасны—тъ и чудесны—тъ дѣла на природж—тъ? каквото на слнце—то, което ни дава видѣлиж—тъ, па дръвья—та, цвѣтя—та и овоція—та. Опиши и море—то и рыбы—тъ които живѣжтъ въ него, въздухъ—тъ и птицы—тъ които хвъркатъ въ него, нивя—та дѣто расте жито—то, и горы—тъ и планины—тъ, на които върхове—тъ сж снѣгопокрыти. Ако бы случайно да държи нѣкога разны цвѣтя, и гы къса та гы хвърлиж тукъ тамъ по земѣж—тъ, не трѣбва да ся сърдишь и да иж гадишь и мѣрешь, “Каква е тая нечистота! растеби това отъ тука, и хж иди да играешь съ игралкы—тъ си,” но научи иж по добръ какъ да земе поученіе и ползж отъ тѣхъ, като управляшь вниманіе—то и на разны—тъ шарове, на начертаніе—то и на пѣстро—то и многошарено—то устроеніе на листовцы—тъ имъ, покажи и че обычашь дѣла—та на природж—тъ, и блаодаришь ся дагы гледашь. —Ако нѣкога държи въ рѣцѣж мъртъж нѣкоиж бубулечкж, вмѣсто да покажешь негодованіе—то си и да и речешь: “Каква вонеща бубулечка е тая, хвърли иж отъ тука и никога да не си иж похважня чи . . .” “По добръ раскажи на чедо—то си нѣкои свойства на бубулечкы—тъ, за очи—тъ имъ, за крачка—та имъ, за крыльца—та имъ, за тканіе—то имъ, ако е паѣкъ, за пашкуль—тъ му, ако е свилена буба, и на всичко това приложи още и нѣкои попытванія за да видишь да ли е разбрала това що и си расказала, още и да иж пріучишь да изразява идеи—тъ си. (слѣди)

ЛЮБОВЬ—ТА НА ЕДНО МОМЧЕ ВЪ ИРЛАНДИЖ
КЪМЪ НЕПРІЯТЕЛЪ—ТЪ МУ.

Въ едно училище въ Ирландіиж едно момче бѣше ударило другаръ—тъ си, а като щѣше учитель—тъ даго накаже, обиденото момче ся моляше да му прости.

“Защо искашь да го упазишь отъ наказаніе—то което му ся стои?” пыташе учитель—тъ.

Момче—то отговори: “Азъ съмь челъ въ Евангеліе—то че Господь нашъ Исусъ Христосъ казува, да прощавамы непріятели—тъ си: за това му прощавамъ азъ, и не искамъ да бѣде наказанъ заради мене.

Единъ богатъ чловѣкъ който въ младость-тъ си бѣше сиромашъ, като го попытахъ какъ бѣ придобилъ богатство-то си, отговори : Когато бѣхъ младъ, баща ми мя учаше никога да не играѣхъ додѣ не свършъ работж-тъ си, и никога да не нживѣхъ пары додѣ не ги спечелѣхъ. Ако имахъ само за единъ часъ работж въ единъ день, трѣбуваше първо да ѣхъ свършъ п въ единъ часъ да ѣхъ свършъ, и тогазы имахъ дозволеніе да играѣхъ : и тога напстинж можахъ съ много повече благодареніе да играѣхъ неже кога знаяхъ че имамъ една несвършенж работж. Скоро ми станж обычай да правѣхъ всяко дѣло по врѣме, и това ми станж лесно. И на това съмъ длъженъ за сегашно-то си благополучіе.

Дълговѣчностъ. — Прѣди малко години умрѣ въ Порторекъ, до границы-тъ на Лиѳуаніѣхъ, единъ пастыръ на име Димитрій Грабовскій на възраст 169 години. Толко живѣ и Инглизъ-тъ Хенрій Женкинсъ който достигнж на старость по дълбока отъ старость-тъ на кого годѣ другыго отъ народъ-тъ си. Димитрій остави сынъ на възраст 120 години. Умрѣ прѣди нѣколко врѣме и единъ Чернъ на възраст 146 години. Единъ списатель говори за здравіе и дълговѣчностъ, че многочисленни старци които той попыталъ заради дълговѣчіе-то на животъ-тъ имъ, стгласували само въ тѣзъ двѣ-тъ, че ся родили отъ родители на здраво тѣлосложеніе, и че ставали сутринж рано.

Безмѣрословіе. Двамина пѣтували заедно. Единий-тъ отъ тѣхъ былъ отъ число-то на онѣзъ чловѣцы, които, всякогы като гледатъ нѣща-та съ микроскопъ, мечтайтъ ги всички-тъ за исполинскы. Слушайте що думатъ : “Европа както и Америка иматъ много чудовища.” Безмѣрословець-тъ възпѣвъ това за благоврѣменно нѣщо да употрѣби увеличаванія-та си : “Видѣхъ,” казва, “зелкж по голѣмж отъ церквж.” — И “азъ,” отговори другий-тъ, “видѣхъ грѣне голѣмо колко една церква.” Първий-тъ, като чулъ това, начнѣлъ да му ся присмива. Чакай,” реклж му другий-тъ. Това грѣне станж такова за да ся свари вжтрѣ твоѣж-тъ зелкж.

Риторъ Ванва.

СТИХОТВОРЕНІЕ.

БЛАГОДАТНО-ТО ПРИГЛАШЕНІЕ.

- 1
 Дайте, смъртни вси, внимашье,
 Дайте уши и сѣрца;
 Вамъ издава приглашенье
 Благовѣстна-та трѣба.
- 2
 До кога, о души гладны,
 Ще пасете вѣтъръ-тъ,
 И ся екытате вы жадни
 Прѣзъ безводенъ страшенъ пѣть?
- 3
 Съсь забавы и играчки,
 Съсь хвалење и съсь шумъ,
 Може ли да ся насыти
 Гладенъ и безсмъртенъ умъ?
- 4
 Вѣчна мудрость тукъ ви дава
 Жизнодателнж хранж;
 Вѣчна мудрость възглашава,
 Благодатно казува:
- 5
 Вы които по пустынѣхъ
 Всеу ся стараете,
 Теглите несносна жаждѣ
 И ся изнурявате;
- 6
 Ето тука на живота
 Вѣчни-тъ источници,
 На благодать-тъ врата-та
 День и ноць отворены.

ПЫТАНІЯ ОТЪ СВ. ПИСАШЕ.

- 40 Кръстихъ ли ся Христови-тъ ученици до дѣто бѣше той на земѣж-тъ ?
 41 Той самъ ли ги кръщаваше ?
 42 Каква разлика има между Христово-то и Иоанново-то кръщеніе ?
 43 Дѣ памѣрувамы примѣръ отъ чловѣцы вече кръстены съ Иоанново-то кръщеніе, които послѣ ся кръстихъ съ Христіанско кръщеніе ?

ОТГОВОРИ НА ПЫТАНІЯ-ТА ВЪ 7-Й БРОЙ.

- 36 Мат. 15; 24.
 37 „ 10; 5, 6.
 38 Дѣян. 11; 19.
 39 „ 10; 25 — 44.

Притежатель на вѣстника и на печатницж-тъж
 А. Минасіанъ, у Джамлж-ханъ.